

ДОСТЪПНИ КОМУНИКАЦИИ ЗА ПРЕДПРИЯТИЯТА И ПОТРЕБИТЕЛИТЕ

Информационните и комуникационните технологии (ИКТ) и данни и услугите за достъп до интернет изместиха традиционните телефонни услуги като основни продукти както за потребителите, така и за предприятията. Днес все повече аудиовизуално съдържание е достъпно при поискване, като 4G и 5G свързаността с интернет нараства експоненциално. В отговор на това ЕС въведе регулаторна рамка за далекосъобщенията, която обхваща фиксирани и безжични далекосъобщения, интернет услуги, услуги по радиоразпръскване и пренос, чрез поредица от правила, които се прилагат в рамките на държавите — членки на ЕС.

ПРАВНО ОСНОВАНИЕ

Тъй като Договорите не предвиждат преки правомощия в областта на електронните съобщителни мрежи и услуги, юрисдикцията в тази област е изведена от различни членове на ДФЕС. Като се има предвид комплексната същност на медийните продукти и услуги, които не могат да се определят нито само като културни продукти, нито просто като икономически стоки, политиките трябваше да бъдат създадени въз основа на тази юрисдикция. ЕС може да предприема съответни действия в рамките на секторните и хоризонталните политики, например политиката в областта на промишлеността (член 173 от ДФЕС); политиката в областта на конкуренцията (членове 101—109 от ДФЕС); политиката в областта на търговията (членове 206 и 207 от ДФЕС); трансевропейските мрежи (TEN) (членове 170—172 от ДФЕС); научните изследвания, технологичното развитие и космическото пространство (членове 179—190 от ДФЕС); сближаването на законодателствата за технологична хармонизация или използването на сходни технологични стандарти (член 114 от ДФЕС); свободното движение на стоки (членове 28, 30 и 34—35 от ДФЕС); свободното движение на хора, услуги и капитали (членове 45—66 от ДФЕС); образование, професионална квалификация, младеж и спорт (членове 165 и 166 от ДФЕС); и култура (член 167 от ДФЕС).

ЦЕЛИ

Следвайки Лисабонската стратегия, Програмата в областта на цифровите технологии за Европа^[1] беше замислена като една от седемте водещи инициативи на приетата от Комисията стратегия „Европа 2020“. Публикувана през май 2010 г., тя цели да определи ключовата роля, която ще играе използването на ИКТ, за да може Европа да осъществи амбициозните си цели за 2020 г. В стратегията „Европа 2020“ се подчертава важноста на разгръщането на широколентовия достъп с цел предоставяне на достъпни методи за комуникация за предприятията и потребителите. Ето защо настоящата регулаторна рамка за електронните съобщителни мрежи и електронните съобщителни услуги се гради върху три основни цели: насърчаване на конкуренцията, подобряване на функционирането на пазара и гарантиране на основни права на ползвателите. Чрез насърчаване на конкуренцията се цели като цяло потребителите от ЕС да се възползват от по-голям избор на достъпни, висококачествени и иновативни услуги. Правилата са прости, гъвкави и технологично неутрални, насочени в дългосрочен план към дерегулация.

ПОСТИЖЕНИЯ

Настоящата регулаторна рамка за далекосъобщенията, съставена от пакет от директиви и регламенти, беше приета през септември 2016 г., за да се вземе предвид бързото развитие на сектора и да се хармонизират разпоредбите относно регулирането на електронните съобщителни мрежи и услуги, както и съответните процедури за прилагането ѝ.

- На 14 септември 2016 г. в съобщението си на тема „Свързаност за изграждане на конкурентоспособен цифров единен пазар — към европейско общество на гигабитов интернет“, Комисията поиска от Парламента, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите да обсъдят предложението ѝ за преразглеждане на съществуващите цели и законодателни актове относно електронните съобщения.
- [Разходите за електронни съобщения](#) намаляха^[2], след като [бяха премахнати таксите за роуминг за данни, телефонни повиквания и текстови съобщения за лицата, пребиваващи в ЕС, които пътуват в рамките на ЕС или на международно равнище](#). От юни 2017 г. насам цените намаляха както за гражданите, така и за посетителите благодарение на „роуминг както у дома“ и на предлагането на безплатен публичен Wi-Fi достъп до интернет на обществени места навсякъде в Европа чрез WiFi4EU^[3];
- Засилена защита на потребители и предприятия се осигурява чрез приемане на законодателство в областта на неприкосновеността на личния живот

---

[1] Цифров единен пазар, <http://ec.europa.eu/digital-agenda/>

[2] [ОВ L 172, 30.6.2012 г.](#), стр. 10. През последните десет години законодателството на ЕС спомогна за постигане на спад на цените за телекомуникационни услуги с близо 30 %

[3] Предложение за регламент на Европейския парламент и на Съвета за изменение на регламенти (ЕС) № 1316/2013 и (ЕС) № 283/2014 по отношение на насърчаването на свързаността с интернет в местните общности ([COM\(2016\)0589](#))

([Директива 2009/136/ЕО](#)^[4]) и защитата на данните ([Директива 95/46/ЕО](#)^[5]), допълнително подобрени чрез новата регулаторна рамка в областта на защитата на данните ([Регламент \(ЕО\) 2016/679](#)^[6] и [Директива 2016/680](#)); чрез укрепване на мандата на Агенцията на Европейския съюз за мрежова и информационна сигурност (ENISA)^[7]; чрез приемане на [Директива \(ЕО\) 2016/1148](#) относно мерки за високо общо ниво на сигурност на мрежите и информационните системи в Съюза^[8]; чрез укрепване на правото на смяна на стационарен или мобилен оператор в рамките на един работен ден при запазване на оригиналния телефонен номер, т.е. преносимост на номера ([Директива 2009/136/ЕО](#)), чрез въвеждане на единния европейски номер за спешни повиквания 112 ([Директива 2009/136/ЕО](#)), телефонния номер 116000 за изчезнали деца, телефонния номер 116111 за помощ при изчезване на дете и телефонния номер 116123 за емоционална подкрепа, както и на онлайн платформа за решаване на спорове между потребители и онлайн търговци^[9];

- По-добър достъп до далекосъобщителни услуги беше осигурен чрез въвеждането на законодателство за стимулиране на конкуренцията с ясни и всеобхватни правила, с по-добро качество, по-добри цени и повече услуги (Европейски кодекс за електронните съобщения); чрез инвестиции в широколентови мрежи, поддържащи високоскоростен интернет; чрез оказването на подкрепа за безжичните технологии като 3G и LTE, чрез програмата за политика в областта на радиочестотния спектър и [чрез хармонизиране на използването на радиочестотната лента 470—790 MHz в Съюза](#), за да се създаде гигабитова свързаност за всички основни социално-икономически фактори^[10].

С цел да се подобри съгласуваността на националните регулаторни процедури за телекомуникации Органът на европейските регулатори в областта на електронните съобщения (ОЕРЕС) ([Регламент \(ЕО\) № 2018/1971](#)^[11]) предвижда сътрудничество между националните регулатори и Комисията и насърчаване на най-добрите практики и общи подходи, като същевременно се избягва непоследователното регулиране, което би могло да наруши конкуренцията на единния пазар в областта на телекомуникациите. Това актуализирано законодателство възлага на националните регулаторни органи задачата да насърчават конкуренцията при предоставянето на електронни съобщителни мрежи и услуги, както и да определят принципите, които са в основата на техните операции: независимост, безпристрастност и прозрачност, както и право на обжалване. Що се отнася до управлението на спектъра, многогодишната

---

[4]ОВ L 337, 18.12.2009 г., стр. 11

[5]ОВ L 281, 23.11.1995 г., стр. 31

[6]ОВ L 119, 4.5.2016 г., стр. 1

[7]Създадена с Регламент (ЕО) № 460/2004 (ОВ L 77, 13.3.2004 г., стр. 1); Законодателна резолюция на Европейския парламент от 16 април 2013 г. относно предложението за Регламент на Европейския парламент и на Съвета относно Европейската агенция за мрежова и информационна сигурност (ENISA), ОВ C 45, 5.2.2016 г., стр. 102

[8]ОВ L 194, 19.7.2016 г., стр. 1

[9]Платформата е достъпна на адрес <http://ec.europa.eu/consumers/odr/>, а допълнителна информация може да се намери на адрес http://ec.europa.eu/consumers/solving_consumer_disputes/non-judicial_redress/adr-odr/index_bg.htm

[10]ОВ L 138, 25.5.2017 г., стр. 131

[11]ОВ L 321, 17.12.2018 г., стр. 1

програма за политиката в областта на радиочестотния спектър определя политически насоки и цели за стратегическото планиране и хармонизиране на радиочестотния спектър. Това осигурява функционирането на вътрешния пазар във всички области на политиката на ЕС, включващи използването на радиочестотен спектър, като електронни съобщения, научноизследователска и развойна дейност, технологично развитие и иновации, транспорт, енергетика и аудиовизуални политики.

РОЛЯ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ

Парламентът е поддръжник на енергичната и напредничава политика в областта на ИКТ и е особено активен по отношение на приемането на законодателни актове в тази област с цел увеличаване на ползите за потребителите и предприятията. Ето защо той постоянно помага за поддържане на вниманието върху проблемите на ИКТ чрез приемането на доклади по собствена инициатива, въпроси с искане за устен и писмен отговор, проучвания^[12], семинари^[13], становища и резолюции, както и чрез призови за по-мащабно координиране на националните усилия за развитие на паневропейски услуги и подкрепа от страна на ЕС за телекомуникациите.

Парламентът припомня необходимостта да се използва спектърът на „цифровия дивидент“, за да се постигне целта за ширококолов достъп за всички граждани на ЕС, и подчертава, че са нужни допълнителни действия, за да се гарантират повсеместен и високоскоростен достъп до ширококоловата инфраструктура, както и [цифрова грамотност и умения за всички граждани и потребители](#)^[14]. Той също така [подчертава значението на сигурността в киберпространството](#)^[15] за гарантиране на сигурна защита на неприкосновеността на личния живот и гражданските свободи за потребителите и предприятията в цифрова среда. Същевременно Парламентът категорично насърчава технологичната неутралност, „неутралността на мрежата“ и „свободите в мрежата“ за гражданите на ЕС, както и мерките по отношение на достъпа до или използването на услуги и приложения чрез телекомуникационните мрежи въз основа на зачитането на основните права и свободи на гражданите. Подобни мерки трябва също така да гарантират, че [доставчиците на интернет услуги не ограничават потребителите при достъпа до съдържание и приложения и/или при използването на услуги по техен избор](#)^[16].

Парламентът се грижи за систематичното консолидиране на тези гаранции посредством съответни законодателни разпоредби. Той изпълнява водеща роля при премахването на пречките пред цифровия единен пазар и модернизирването на правилата на ЕС, които се прилагат в областта на далекосъобщенията към съвременните цифрови и основани на данни продукти и услуги, [за да се повишат ползите от цифровизацията за потребителите и предприятията](#). По тази причина

---

[12]Think Thank на ЕП: <http://www.europarl.europa.eu/aboutparliament/bg/0083c7a4db/Think-Tank.html#studies>

[13]Изслушвания: <http://www.europarl.europa.eu/committees/bg/events.html?id=workshops#documents>

[14]ОВ С 81 Е, 15.3.2011 г., стр. 45

[15]ОВ С 332 Е, 15.11.2013 г., стр. 22

[16]ОВ С 153 Е, 31.5.2013 г., стр. 128

Парламентът подобри достъпа до данни и прехвърлянето на данни за всички чрез определяне на стандарти за неутралност на мрежата, хармонизиране на използването на радиочестотната лента 470–790 MHz, предоставяне на подкрепа за безплатен безжичен интернет (Wi-Fi) за всички в градовете и селата (Wifi4EU), чрез инвестиции във високопроизводителни изчислителни технологии и услуги „в облак“ (Европейски облак за отворена наука) и чрез премахването на тарифите за роуминг, като например посредством [правилата за „роуминг както у дома“](#)^[17]. Парламентът извърши значителна законодателна дейност с цел стимулиране на електронната търговия за потребителите и предприятията в ЕС, и по-специално за МПС. Примери за това са [Директива 2014/61/ЕС](#) относно мерките за намаляване на разходите за разгръщане на високоскоростни електронни съобщителни мрежи^[18] и [Регламент \(ЕС\) № 910/2014](#) на Европейския парламент и на Съвета относно електронната идентификация и удостоверителните услуги при електронни трансакции на вътрешния пазар^[19] с оглед на улесняването на електронния бизнес^[20]. В отговор на предложенията на Комисията Парламентът подкрепи модернизиранието на правилата за авторското право и актуализирането на европейските правила за аудио-визуалните медийни услуги.

Освен това Парламентът успешно приключи законодателната работа по реформирането на защитата на данните. На 27 април 2016 г. беше приета [Директива \(ЕС\) 2016/680](#)^[21] с цел да се гарантира ефективното прилагане на защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни като основно право. Освен това Парламент и Съветът приеха [Регламент \(ЕС\) 2016/679](#)^[22] относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и относно свободното движение на такива данни. Неотдавна парламентарната комисия по граждански свободи, правосъдие и вътрешни работи (комисията LIBE) гласува в полза на правилата относно зачитането на личния живот и защитата на личните данни в електронните съобщения, за да се подпомогне бизнесът^[23]. Понастоящем Парламентът извършва усилена законодателната работа по предложенията, представени в отговор на стратегията за цифровия единен пазар и [резолуцията „Към Акт за единния цифров пазар“](#)^[24], които се отнасят до теми като необоснованото блокиране на географски принцип^[25], трансграничната доставка на колетни пратки^[26], трансграничната преносимост на услугите за онлайн съдържание^[27], преразглеждане на Регламента за сътрудничество в областта на защитата на потребителите^[28], аудио-визуалните медийни услуги^[29], свободното движение на

---

[17]ОВ L 310, 26.11.2015 г., стр. 1

[18]ОВ L 155, 23.5.2014, стр. 1

[19]ОВ L 257, 28.8.2014 г., стр. 73..

[20][COM\(2017\)0228](#) - вече не е в сила

[21]ОВ L 119, 4.5.2016 г., стр. 89

[22]ОВ L 119, 4.5.2016 г., стр. 1

[23][COM\(2017\)0010](#)

[24]ОВ С 11, 12.1.2018 г., стр. 55

[25][COM\(2016\)0289](#)

[26][COM\(2016\)0285](#)

[27]COM (2015)0627

[28][COM\(2016\)0283](#)

[29]COM(2016)0287

нелични данни^[30], договорите за онлайн продажби и други продажби на стоки от разстояние^[31] и договорите за предоставяне на цифрово съдържание^[32]. Неотдавна Парламентът прие резолюция на тема „Свързаността с интернет за целите на растежа, конкурентоспособността и сближаването: [европейското общество в ерата на гигабитовия интернет и технологиите от пето поколение \(5G\)](#)^[33]“ в подкрепа на графика за внедряване на 5G свързаност с цел улесняване на свързаността за потребителите и предприятията.

Mariusz Maciejewski / Frédéric Gouardères
05/2019

---

[30] [COM\(2017\)0495](#).

[31] [COM\(2015\)0635](#).

[32] [COM\(2015\)0634](#).

[33] [ОВ С 307](#), 30.8.2018 г., стр. 144

